

მასწავლებელი

№5(48), 2017

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების
ეროვნული ცენტრის გამოცემა

ჟურნალი „მასწავლებელი“
საქართველოს ყველა სკოლაში
უფასოდ რიცხდება და ხელმისაწვდომია
თითოეული მასწავლებლისათვის.

პროფესიული ჟურნალი
„მასწავლებელი“ გამოდის ორ თვეში ერთხელ.

მთავარი რედაქტორი:
ნატო ინგოროყვა

რედაქტორები:
მანანა ბოჭორიშვილი,
ნანა მაჭავარიანი

რედაქციები:
გიორგი მაჩაბელი,
მანანა რატიანი,
მარიკა სიხარულიძე,
ნათია ნაცვლიშვილი

სტილისტი:
ირმა ტაველიძე

დიზაინი:
ბესიკ დანელია

მხატვარი:
მამუკა ტყეშელაშვილი

კორექტორი:
ქეთევან ნიკოლიშვილი

ნომერზე მუშაობდნენ:

გიორგი მაჩაბელი,
მაია ჯალიაშვილი,
მაია ფირჩხაძე, ანა ჯანელიძე,
მანანა ბოჭორიშვილი,
მარიამ გოლუაძე, ნესტან რატიანი,
ქეთევან ოსიაშვილი, მაია მენაბდე,
თამთა დოლიძე, თამთა კობახიძე,
ლელა კოტორაშვილი,
ქეთევან კობალაძე

საკონტაქტო ინფორმაცია:
მასწავლებელთა პროფესიული
განვითარების ეროვნული ცენტრი.
მისამართი:
თბილისი, გმირ კურსანთთა ქ. 1,
ელ. ფოსტა: info@tpdc.ge

ჟურნალში გამოყენებული შრიფტები:
FuturaBook Goe, ავტორი: კობა კერტანიძე.
ყველა უფლება გულისხმობს ავტორს.

ჟურნალში გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებში
გამოთქმული ზოგიერთი მოსაზრება,
შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს მასწავლებელთა
პროფესიული განვითარების ეროვნული
ცენტრისა და „მასწავლებლის“ რედაქციის
შეხედულებებს. ცალკეულ სტატიაში
დასახელებული ფაქტების უტყუარობაზე
პასუხისმგებელია სტატიის ავტორი.

ISSN 1987-6149 UDC 371.1
8-374

WWW.TPDC.GE

ნატო ინგოროყვა

როცა იმაზე ვსაუბრობთ, თუ
როგორი უნდა იყოს მომავლის
სკოლა, ერთ-ერთ უპირველეს მიზ-
ნად, სამოქალაქო საზოგადოების
ჩამოყალიბებას ვასახელებთ.

ხშირად დაგვიმოწმებია დიმიტრი
უზნაძე და გვითქვამს, რომ სკოლა,
პატარა სახელმწიფოა და ამ
სახელმწიფოს მოქალაქეები მისი
აღსაზრდელები არიან. „ზოგად-
საგანმანათლებლო სკოლის
ამოცანებში“, უზნაძე წერდა: „დაე,
სკოლა დემოკრატიულად იყოს
მოწყობილი. დაე, მისი მართვა,
არსებითად მოსწავლეთა ხელში
გადავიდეს. მართვის ცოცხალი
პრაქტიკა გამოაწირობს მოზარდი
თაობის მოქალაქეობრივ ხასიათს“.

როგორ უცნაურადაც არ უნდა
მოგვეჩვენოს, სწორედ დღევან-
დელი, 21-ე საუკუნის სკოლის
მიზანს აღწერდა თითქმის 100
წლის წინ დიმიტრი უზნაძე.

დემოკრატიის, განათლებისა და
სკოლის, როგორც საზოგადოებ-
რივი ინსტიტუტის ურთიერთ-
კავშირის შესახებ დისკუსია
საუკუნეზე მეტი ხნისაა. ამ
დისკუსიაში, დემოკრატიული
სკოლის უპირატესობა, ცხადია.
აღნიშნულ უპირატესობას,
დღეს, უფრო თვალსაჩინოს ხდის
დემოკრატიულ ღირებულებებზე
დაფუძნებული სამოქალაქო
საზოგადოების იდეის ფართოდ
გავრცელება მსოფლიოში.

ჯანსაღი დემოკრატია ვითარდება
მხოლოდ სამოქალაქო, თვითმ-
მართველ საზოგადოებებში და ეს
ტენდენცია გლობალურია. სკოლა
იყო და რჩება უმნიშვნელოვანეს
საზოგადოებრივ ინსტიტუტად,
რომელიც საზოგადოებასთან ერ-
თად ვითარდება: რისკენაც ის ისწ-
რაფვის, იმასვე ელის სკოლისგან.

ჩვენი სკოლის დღევანდელი
მდგომარეობის გასააზრებლად
ვცადოთ, პასუხი გავცეთ რამდე-
ნიმე არსებით კითხვას:

რისკენ ისწრაფვის ჩვენი საზოგა-
დოება?

„ჩვენ, საქართველოს მოქალა-
ქენი, რომელთა ურყევე ნებაა,
დავამკვიდროთ დემოკრა-
ტიული საზოგადოებრივი
წეს-წყობილება, ეკონომიკური
თავისუფლება, სოციალური
და სამართლებრივი სახელმ-
წიფო, უზრუნველყოთ
ადამიანის საყოველთაოდ
აღიარებული უფლებანი და
თავისუფლებანი, განვამტ-
კიცოთ სახელმწიფოებრივი
დამოუკიდებლობა და სხვა
ხალხებთან მშვიდობიანი
ურთიერთობა...“, საქვეყნოდ
ვაცხადებთ ამ კონსტიტუციას“.

საქართველოს კონსტიტუცია,
პრეამბულა 1995 წ.

„უდავოა, რომ დემოკრატია
დანიტერესებულია შეგნე-
ბულ მოქალაქეთა აღზრდით,
რომლებსაც უნარი ექნებათ,
შემოქმედებითად ჩაერიონ
სახელმწიფოს ცხოვრების
განვითარების პროცესში“.

დიმიტრი უზნაძე, საქართველოს
ეროვნული საბჭოს წევრი,
ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის
ამოცანები, 1917 წ.

რას ელის ჩვენი საზოგადოება
სკოლისგან?

„საქართველოში ზოგადი განათ-
ლების სისტემა მიზნად ისახავს,
შექმნას ხელსაყრელი პირობები
ეროვნული და ზოგადსაქაო-
ბრიო ღირებულებების მატარე-
ბელი, თავისუფალი პიროვნების
ჩამოყალიბებისათვის“.

ზოგადი განათლების ეროვნული
მიზნები, 2004 წ.

რა კავშირი აქვს სკოლას სამოქა-
ლაქო საზოგადოებასთან?

„სამოქალაქო საზოგადოების
წარმომადგენლები არიან
გაერთიანებული ერების
მიზნების თანმხედრი ინტე-
რესებისა და ფასეულობების
მატარებელი და შესაბამის,
ნებაყოფლობით საზოგა-
დოებრივ ქმედებასა და თა-
ნამონაწილეობაში ჩართული
ინდივიდები. სამოქალაქო
საზოგადოების წარმომად-
გენელთა შორის არიან:
საზოგადოებრივი ინსტიტუ-
ტები, რომელთაც თავიანთი
საქმიანობით წვლილი შეაქვთ
ადამიანის უფლებათა შესახებ
ცნობადობის ამაღლებაში
(სკოლები, უნივერსიტეტები,
კვლევითი ორგანოები)“.

გაერთიანებული ერების ადამიანის
უფლებათა პროგრამასთან თანაშ-
როლობა. დამზარე სახელმძღ-
ვანელო სამოქალაქო საზოგადო-
ებისათვის. გაერთიანებული ერების
ადამიანის უფლებათა უმაღლესი
კომისიის ოფისი. 2008 წ.

რატომ გამახსენდა და რატომ
მომინდა, რომ თქვენთვისაც შე-
მესხენებინა ეს ყველაფერი. ჩვენ,
დადგენილი წესითა და კანონე-
ბით ვატარებთ ქვეყანაში არჩე-
ვნებს, ვირჩევთ საკანონმდებლო
თუ თვითმმართველ ორგანოებს.
ჩვენმა მოსწავლეებმა არ უნდა
იგრძნონ და არც მასწავლებლებს
არ უნდა გვეჩვენოს განცდა, რომ
ჩვენ საარჩევნოდ „ხმები“ ვართ,
„გვიყენებენ“ და „გვაშინებენ“,
თორემ ჩვენ მიერ ჩატარებულ
გაკვეთილებს ფასი აღარ ექნება
და ამბიციას, რომ მომავლის
მოქალაქეებს ვზრდით, არავინ
დაგვიჯერებს, მეტიც, მოსწავლე-
ები აღარ გვენდობიან.

მოსაზრება

9

მაია ჯვალაიშვილი დროის მანეთიანობის პარადოქსის საქმიანობაში

ისევე როგორც ყველა საქმეში, პედაგოგის ყოველდღიურობაშიც მნიშვნელოვანია დროის მენეჯმენტი. როგორ უნდა მართო დრო ისე, რომ დღის სამუშაო საათები გეყოს ყველაფრისთვის: გაკვეთილის დასაგეგმად და ჩასატარებლად, სასკოლო ღონისძიებებისთვის, კოლეგებთან თანამშრომლობისთვის, მშობლებთან ურთიერთობისთვის, ყოველ მოსწავლესთან ინდივიდუალურად სამუშაოდ და სხვა ათასი მსხვილმანი თუ წვრილმანი საქმისათვის.

13

ანა ჯვანელიძე საინჟინერო პინგვინების ქიზაში: კახაბი ადრეულ მანათლებელში

საგანმანათლებლო თვალსაზრისით კაცებს შეუძლიათ მეტად მნიშვნელოვანი როლი ითამაშონ ბავშვის აღზრდასა და განვითარებაში. კაცი პედაგოგების არსებობა საბავშვო ბაღში ზეგავლენას ახდენს ბავშვების გენდერულ სოციალიზაციაზე: ბავშვებს შესაძლებლობა აქვთ ჰყავდეთ მზრუნველი კაცი როლური მოდელები, რომელთა საქმიანობა ბავშვის მოვლა და განათლებაა.

18

ნესტან რატინი თქვენს ხომა ანაფორაზეა თუ ფიქრზეა

რაც ნაკლებია სასვენი ნიშანი, მით მეტია ადამიანის უნარი, გააღვიძოს წარმოსახვა. თუკი ამდენი საუკუნეა, წერტილი, მძიმე/ორწერტილი/მრავალწერტილი/წერტილ-მძიმე, კითხვისა და ძახილი ნიშნები, დღესი საკმარისია ყველანაირი ნაწერისთვის, ჩვენ როგორ ვერ უნდა ვიკმაროთ ისინი?

51

თამაზ დოლიძე თვითნებური სათავეებით

თანამედროვე სამყაროში მართლაც შესაძლებელია ტექნოლოგიების გამოყენებით თვითგანვითარება. დისტანციური სწავლება აღარ არის უცხო ხილი, თუმცა ამ სასწავლო რესურსის დამოუკიდებლად გამოყენება არცთუ ადვილია საჭირო უნარ-ჩვევების გარეშე.

54

თამაზ კობახიძე თუ ვართ მომავალი, უნდა იყოს ჩვენი მომავალი – ხედავთ თუ არა სასწავლებელს კლასში?

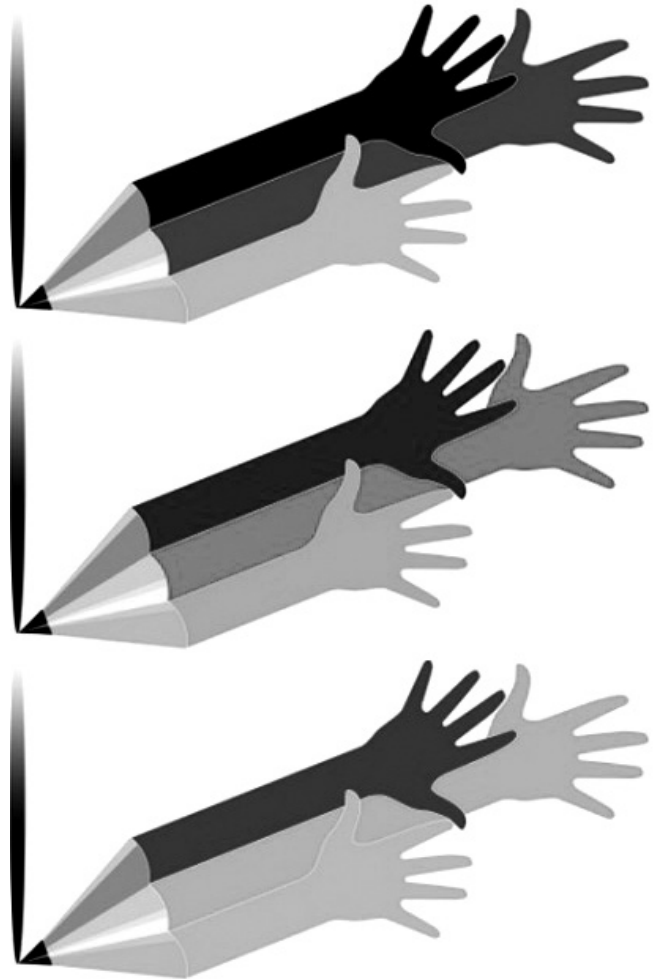
მასწავლებელს შეუძლია ისეთი გავლენა მოახდინოს მოსწავლეზე, რომ რადიკალურად შეცვალოს მისი ცხოვრება, გადაარჩნოს მისი მომავალი და გააუმჯობესოს კლასში სწავლისადმი დამოკიდებულება.

ექსპერტი

2

გიორგი მაჩაბელი მანათლებლის საქმიანობის მნიშვნელობა

სექტორის გეგმა, ისევე როგორც განვითარების სხვა გეგმები, შეიძლება სხვადასხვა პერიოდზე იყოს გათვლილი, კონტექსტიდან გამომდინარე, იყოს გრძელვადიანი, საშუალო ან მოკლევადიანი. საერთო სტანდარტი კონკრეტული გეგმის მოქმედების ხანგრძლივობის ამა თუ იმ კატეგორიის განსაზღვრისთვის არ არსებობს. შესაბამისად, სექტორული გეგმის პერიოდი განისაზღვრება კონკრეტული სისტემის სპეციფიკური გამოწვევებისა და პერსპექტივების გათვალისწინებით, მოცემული სისტემის მესვეურების გადაწყვეტილებით.

პრობლემა

21

მანანა ბოჭორიშვილი სოფლის მეურნეობის პრობლემა ან სადაც მოსწავლეები

რამდენად განსხვავებულია ან მსგავსია მოსწავლეთა სურვილები სწავლასთან მიმართებაში? რაზე დამოკიდებული ეს მსგავსება ან განსხვავება? რას ამბობს კვლევები და როგორია რეალური ისტორიები?

ჩაუხი

მაია ფირჩხაძე

29

სწავლის აუთიზმი სტრატეგიები და ინსტრუქციები წარმოსახვის განვითარება მოსწავლეებში

მრავალფეროვანი სტრატეგიებიდან და ტექნოლოგიებიდან რთული მასწავლებელმა შეარჩიოს ის კონკრეტული, რომელიც მოსწავლეს შემოქმედებითი საქმიანობისა და დამოუკიდებელი აზროვნების გააქტიურებისკენ უბიძგებს, ამიტომ მუდმივად გვჭირდება მიდგომებისა და აქტივობების ცვლა.

ინტერნეტგაზეთი
WWW.MASTSAVLEBELI.GE
27-30

გამოცდილება

მარიამ გოდუაძე

36

კლასის მართვა და კომუნიკაციური უნარების განვითარება სკოლაში

პოზიტიური ქცევის მხარდაჭერის სტრატეგიის გამოყენებით შესაძლებელია ქცევის სერიოზული პრობლემების შემცირება და, შესაბამისად, სწავლებისთვის ხელშემწყობი გარემოს შექმნა. მთავარია, მასწავლებელმა თუ სპეციალურმა კარგად შეისწავლოს ამა თუ იმ ქცევის წინაპირობა და განჭვრიტონ ამ წინაპირობებით გამოწვეული მოსწავლეთა ქცევის მოსალოდნელი შედეგები.

პროფესია მასწავლებელი

მაია მენაბდე

33

პროფესიული განვითარების სკოლაში

მსოფლიოში მასწავლებლები თუ ლიტერატორები, განათლების ექსპერტები შიშით უყურებენ და აღიარებენ ფაქტს, რომ თანამედროვე მოსწავლეებს ძალიან უჭირთ გრძელი ტექსტების კითხვა და გაგება. კომპიუტერიზაცია, ცხოვრების დაჩქარებული ტემპი და ყოველ დღეობა კი არაა, ყოველ წამიერად ზღვა ინფორმაციის მიღება უმთავრეს მიზეზებად განიხილება.

40

ლელა კოტორაშვილი

როგორ იბადება ინტერესი

იდეებს, ჩემდაუნებურად თუ გამიზნულად, ყველგან და ყველგან ვხვდებით. იდეა შეიძლება დამებადოს მეგობართან საუბრისას, კაფეში ყოფნისას, კინოთეატრში ფილმის ყურებისას, მეგობრის სამაგისტრო ნაშრომის დაცვის მოსმენისას, მუზეუმში ყოფნისას, ქუჩაში სეირნობისას, საგანმანათლებლო სტატიების, პროფესიული ლიტერატურისა თუ სხვისი გამოცდილების გაცნობისას. ყველაზე მეტად კი მათ წიგნების კითხვისას ვპოულობ.

განათლების ფსიქოლოგია

45

ქეთევან ოსიაშვილი

სასკოლო ფობია – გამოწვევები მისი განვითარების გზაზე

სკოლის შიშს ნაკლებად განიცდიან და სასკოლო ფობიებსაც თითქმის არ ვხვდებით საკუთარ თავში დარწმუნებულ, კომუნიკაბელურ, აქტიურ და ცნობისმოყვარე ბავშვებში. ამდენად, კარგი იქნება, თუ აღნიშნული თვისებების გამოსაუმჯავებლად ჯერ კიდევ ადრეულ ასაკში, სკოლაშეღებულ პერიოდში ვიმუშავებთ ბავშვთან.

48

ქეთევან კობალაძე

ათი მთავარი უნარი, რომელსაც გვჭირდება სწავლის პროცესში

მშობლებმა უნდა გაარკვიონ, რატომ აკეთებენ ამა თუ იმ რამეს მათი შვილები. ამის შემდეგ, უფროსებმა უნდა შეუქმნან პატარებს უსაფრთხო გარემო, შესაბამისი „საქმიანობისთვის“. ამით დაანახებთ შვილებს, რომ თქვენ პატივს სცემთ მათ ინტერესებს. ამდენად, თქვენ შეძლებთ, კომპრომისის მოძებნას. ხშირად დაუსვით საკუთარ თავს კითხვა: „რას აკეთებს თქვენი პატარა?“ „რატომ არის ეს მისთვის ასეთი მნიშვნელოვანი?“ როდესაც ამ კითხვებზე პასუხს იპოვით, მაშინ თქვენი რეაქცია ბავშვის ქცევაზე ადეკვატური იქნება.

